

10. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA Žl 27,1-2

Hospodin je mé světlo a má spása, koho bych se bál? Hospodin je záštita mého života, před kým bych se třásl? Moji protivníci a nepřátelé klopýtají a klesají.

Uvedení do bohoslužby A

Dnešní bohoslužba je proniknuta jednou naléhavou myšlenkou: je to Boží odpověď na otázku člověka, co je zbožnější: setkávat se v modlitbě se svatým Bohem a vyhýbat se zlým lidem, nebo se věnovat hříšnému bližnímu? Nejprve se ptejme každý sám sebe: Na čem stavím svou zbožnost já?

Nebo:

Na světle lze dobře najít cestu. Ale světlo také zvýrazní všechnu špínu světa. Máme se mu vystavit, nebo před ním unikat? Světlo, kterým je Bůh, neúprosně odkrývá pravdu. Ale je to světlo zachraňující. Vede a očišťuje. Když Bůh vidí bídu člověka, je pohnut lítostí. To znali už lidé Starého zákona. Tím spíš z toho má křesťan čerpat naději bez omezení.

Uvedení do bohoslužby B

Jeden biskup kdysi na začátku nedělní bohoslužby řekl: „Včera jsem se díval na akvárium. Ryby si tam spokojeně plavaly ve vodě. Napadlo mi při tom, že právě tak my všichni jsme ponořeni v Bohu. A to nejen zde v kostele při modlitbě. Za chvíli po mši vyjdete z kostela ven, ale z Boha nevystoupíme, neboť v něm žijeme, dýcháme a jsme. Tím akváriem je celý svět, celý vesmír.“ Kdybychom tuto myšlenku pochopili a každý pro sebe domysleli, moc by nám to pomáhalo v životě. Pokusme se obrátit mysl k Bohu s pokornou důvěrou.

Uvedení do bohoslužby C

Kdosi řekl, že lidský život je chůze provazolezce mezi zrozením a smrtí. Co je vedle toho lana a co je za ním? Je smrt konec našeho bytí? Boží slovo nás dnes vybízí k víře v Život, kterým je Kristus, v Život, který překonal smrt. Obráťme se k tomuto dárci života, odřekněme se smrti hříchu.

Nebo:

Kristus, který přemohl smrt, je dokonalým prostředníkem spásy pro každého člověka. Při každé mši svaté slavíme událost velikonoc. Pro svatého Lukáše, z jehož evangelia dnes uslyšíme o vzkříšení chlapce v městečku Naim, je tento Ježíšův mocný čin znamením mesiášských časů: „slepí vidí, chromí chodí, mrtví vstávají, chudým se hlásá radostná zvěst.“ Ježíš tyto ohlášené skutky vskutku činil. Už se staly! Ve 2. čtení z dopisu Galatánům, uslyšíme o silné zkušenosti svatého apoštola Pavla, jak si ho „Bůh už v lůně matky vybral a svou milostí povolal a rozhodl, že mu zjeví svého Syna.“ Když tedy budeme v následujících chvílích společně uvažovat a modlit se nad liturgickými texty,

když budeme slavit tajemství Kristovy smrti a zmrtvýchvstání, sami dostáváme novou velkou příležitost uvědomit si mocné Boží zásahy v našem životě. Také ty už se staly, z nich především jeden, velmi důležitý mocný Boží čin: Kristus přemohl i naši smrt, vykoupil nás a ve křtu se zjevil každému z nás.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, od tebe pochází všechno dobré; slyš naše pokorné prosby a dej, abychom tebou vedeni poznávali, co je správné, a s tvou pomocí to také konali. Prosíme o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

V předchozích verších před úryvkem našeho 1. čtení po popisu přestoupení v náboženské oblasti se vyjadřuje lítost a touha najít opět Boží přízeň. Na to odpovídá prorok, který předkládá podmínky pravého pokání: je třeba uznat prázdnotu a nepravdivost své lásky k Bohu, a přivlastnit si pravou lásku, která zahrnuje postoj věrnosti vůči Bohu, a milosrdenství vůči bližním.

Nebo:

V kající liturgii, kterou konal prorok s lidem, se ukazuje výmluvný obraz životodárnosti odpuštění: je jako déšť v suché zemi. A poznání Boha, které vede k lásce, je ceněno mnohem výše než všechny oběti. My jsme zvyklí nacházet ve Starém zákoně obraz Boha spíše jako přísného soudce, ale poslouvejme dnes: nevolá dávný prorok stejně jako Pán Ježíš v evangeliu?

1. ČTENÍ Oz 6,3b-6 *Lásku chci, ne obět.*

Čtení z knihy proroka Ozeáše.

Snažme se poznat Hospodina!
Jako jitřenka jistě vysvitne,
přijde k nám jako déšť raný,
jako déšť pozdní, který zavlaží zemi.
Co mám dělat s tebou, Efraime,
co mám dělat s tebou, Judo?
Vaše láska je jako ranní mráček,
jako rosa, která záhy mizí.
Proto jsem je otesával skrze proroky,
zabíjel slovy svých úst,
ale má spravedlnost vyjde jak světlo,

protože chci lásku, a ne oběť,
poznání Boha chci víc než celopaly.

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 50,1+8.12-13.14-15 Odp.: 23b

Odp.: Kdo žije správně, tomu ukáží Boží spásu.

Svrchovaný Bůh, Hospodin, promluvil a volal zem - od východu slunce až na západ. – „Nekárám tě pro tvé oběti, - vždyť tvé žertvy jsou stále přede mnou.

Odp.

Kdybych měl hlad, nebudu ti o tom říkat, - vždyť můj je svět se vším, co ho plní! - Copak požívám maso z býků - či pij i kozlí krev?

Odp.

Přinášej Bohu oběť chvály - a plň Nejvyššímu své sliby! - Pak mě vzývej ve dni soužení, - vysvobodím tě, a budeš mě chválit.“

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Teď nám svatý apoštol Pavel chce dát za vzor velikého muže víry. Abrahám, otec věřících, je charakterizován jako člověk, jehož víra v Hospodina byla silnější než ohled na lidské zkušenosti. Takový postoj mu otevřel budoucnost nesenou Bohem. V čem ho můžeme následovat i my dnes? Takový postoj je třeba totiž zaujmout i vůči spásu v Kristu.

Nebo:

Svatý apoštol Pavel po jasném tvrzení, že člověk je ospravedlněný vírou, načrtává znaky této spasitelné víry. Skutečná víra věří i v beznaději: Bůh je totiž tak mocný, že přináší život tam, kde je smrt a nicota. Toto prokázal už v Ježíšově životě a prokáže to i v životech našich.

2. ČTENÍ Řím 4,18-25 Čerpal sílu z víry, a tím vzdal Bohu čest.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři a sestry!

Ačkoli Abrahám už neměl naději, přece doufal a věřil, že se stane otcem mnoha národů, protože mu bylo řečeno: „Tak četné bude tvé potomstvo!“ A třeba pozoroval, že jeho tělo je už neplodné – vždyť mu bylo skoro sto let – a že je neplodné i Sářino lůno, přece jeho víra nezeslábla. Neprovinil se nedůvěrou vůči Božímu zaslíbení, ale čerpal sílu z víry, a tím vzdal Bohu čest. Byl pevně přesvědčen, že Bůh má dost moci, aby splnil, když něco slíbí. A proto „mu to bylo uznáno za spravedlnost.“

Ale v Písmu to není řečeno jen kvůli němu, že ,mu to bylo uznáno‘, nýbrž i kvůli nám. I nám to bude uznáno, když věříme v toho, který vzkřísil z mrtvých Ježíše, našeho Pána. Ten byl vydán na smrt pro naše hříchy, a vstal z mrtvých pro naše ospravedlnění.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Lk 4,18-19

Aleluja. Pán mě poslal, abych přinesl chudým radostnou zvěst, -
abych vyhlásil zajatým propuštění. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Svatý Matouš nám bude teď vypravovat o svém povolání za apoštola. Rozpravy s farizeji nejsou v evangeliu proto, abychom tyto lidi odsoudili, ale abychom pochopili skutečnosti Ježíšova učení. Jeho vztah k hříšníkům není samozřejmý, ale charakterizuje postoj Boha, tak mnohdy odlišný od postojů člověka, který se považuje za spravedlivého. A jak je to s mým a tvým následováním Krista?

Nebo:

Povolán je celník, nemocný či hříšník, kterého může zachránit jen Boží milosrdenství. Toto volání se promění v dar společenství, které je symbolizováno stolováním v domě celníka. V kontextu nemocní nejsou jen chromí, malomocní, slepí, ale především ti, kdo potřebují Boží odpuštění, zpečetěné společenstvím stolu.

EVANGELIUM Mt 9,9-13 *Nepřišel jsem povolat spravedlivé, ale hříšníky.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš jednou šel ze svého města, uviděl v celnici sedět člověka, který se jmenoval Matouš. A řekl mu: „Pojď za mnou!“ On vstal a šel za ním.

Když byl Ježíš u stolu v jeho domě, přišlo mnoho celníků a hříšníků a zaujali místo u stolu s ním a jeho učedníky. Když to viděli farizeové, řekli jeho učedníkům: „Proč váš Mistr jí s celníky a hříšníky?“

On to zaslechl a řekl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. Jděte a naučte se, co znamená: ‚Milosrdenství chci, a ne oběť.‘ Nepřišel jsem totiž povolat spravedlivé, ale hříšníky.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

BUĎ MILOSRDNÝ I K SOBĚ

Pán Ježíš staví ve svých řečech často hříšníky a spravedlivé proti sobě. Proti náboženství pohanů, které si zakládá na spravedlnosti, hlásá náboženství, které spočívá na smilování se nad hříšníkem. Seznamuje nás s Bohem, který se chová k hříšníku jako milosrdný Otec. Co se vypravuje v evangeliu o celníku Matoušovi, se dnes a zde naplňuje znovu na nás a s námi. Jako s hříšným celníkem a jeho kamarády, chce dnes Pán slavit hostinu i s námi při eucharistické hostině, ke které nás hříšné, všechny zve. Zve nás, všechny bez výjimky, dobré i zlé, a kteří jsou ti jen dobří - zve nás všechny k účasti na svém Božím životě, ovšem s předpokladem, že jsme už vytrhli trám ze svého oka, nebo aspoň, že jsme se rozhodli jej vytrhnout, jít s Ježíšem, být milosrdní k lidem kolem sebe, jako on je milosrdný k nám.

Mezi ty, k nimž máme být milosrdní, nezapomeňme připočítat i sami sebe. Když se někde opravuje kostel, lidé se zastavují na chodníku, dívají se a posuzují. A tak se s nimi dostal do řeči i kněz toho kostela. Chodec si sliboval, jak je to teď pěkné, takové obnovení staré krásy, jak to zlepší životní prostředí. On že na to také daroval příspěvek. A kněz mu přisvědčil a dodal, že obnovený kostel je jen polovičním dílem. Aby se životní prostředí obnovilo docela, že je potřeba i obnovy lidí. A že on, kněz, chce v díle obnovy pokračovat a všem, kdo do obnoveného kostela přijdou, k této vnitřní obnově napomáhat. A hned přidal: „Přijďte také do kostela, možná že i vy takovou renovaci života potřebujete.“ A tu se dosud zcela žoviální milý neznámý zaškaredil a vyhrkl: „Zbláznil jste se, já a do kostela?“ A odkráčel.

Milosrdenství chci a ne oběti, volá Pán. Je snadné poslat stokorunu na opravu kostela, ale je méně snadné, přivlastnit si Kristova ducha. Milosrdenství je víc než oběti, víc než návštěva kostela. Ano, je to pravda. Jenže když nevstoupí do kostela, kde se tomu milosrdenství naučí, kde jinde o duchu Kristově uslyší. Poprosme teď Pána, abychom pochopili, co nám dnes říká Boží slovo.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Stále jde Ježíš světem a všechny volá: „Pojď za mnou!“ Poprosme, aby ani v dnešních Matouších nescházela ochota k následování.

Za naše děti, aby tě, Pane, poznaly.

Za naši mládež, aby si tě zamilovala.

Za všechny dospělé, aby tě následovali.

Za staré a nemocné, aby se těšili na setkání s tebou.

Za naše zemřelé, aby došli do tvého světla.

Povolej mladé, aby tě následovali, s mocí Ducha svatého hlásali evangelium a sloužili lidem na cestě spásy.

Pane Ježíši, tvé slitování a milosrdenství je bez hranic. Za všechny jsi se obětoval, za všechny jsi zemřel, všechny nás chceš zachránit. Dej, ať se tvé záchranné ruky radostně chopíme a pevně držíme, jenž žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

Nebo:

Ježíš Kristus přijímá lidi bez předsudků a bez výhrad zvěstuje Otcovu lásku a milosrdenství. Vzdejme čest Bohu a s pevnou vírou, že má dostatek moci, prosme za Církev a za celý svět. Volejme společně:

Za křesťany, jejichž víra není silná a vytrvalá.

Za odvahu k pravdě pro hříšníky a o ducha milosrdenství pro zpovědníky.

Za lidi, kteří Boha neznají, a za hledající a pochybující.

Za lidi, jejichž láska slábne, nebo zcela vyhasla.

Za ty, kdo už ztratili všechnu naději.

Za ty, kdo prožívají duchovní temnotu a vyprahlost.

Za ty, kdo si neví rady sami se sebou a se svým životem.

Za manžele, jejichž touha po dítěti zůstává nenaplněna.

Za ty, kdo byli bez milosti odsouzeni a nedostalo se jim odpuštění a přijetí.

Za lidi na okraji společnosti, jejichž osud nikoho příliš nezajímá.

Za naši obec (naše město) a náš národ, za naše společenství a za všechny Boží lid.

Za sebe navzájem a za to, co je v těchto dnech naší největší starostí.

Pane, tvá pomoc ať je jako jarní déšť, který jistě přijde a svažší zemi. Tobě buď chvála na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Biblické vyprávění o prvním hříchu lidí je vyprávění o každém lidském hříchu: o cestě člověka od nevinnosti k vině, od viny ke strachu, od strachu k agresivitě, až k napadání druhého.

1. ČTENÍ Gn 3,9-15 *Nepřátelství ustanovují mezi potomstvem tvým a potomstvem ženy.*

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Když Adam pojedl ze stromu, zavolal na něj Hospodin Bůh a řekl mu: „Kde jsi?“

On odpověděl: „Slyšel jsem tvůj hlas v zahradě a bál jsem se, že jsem nahý, a proto jsem se skryl.“

Bůh řekl: „Kdopak ti pověděl, že jsi nahý? Jistě jsi jedl ze stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst!“

Člověk odpověděl: „Žena, kterou jsi mi dal, ta mi dala z toho stromu, a tak jsem jedl.“

Hospodin Bůh se zeptal ženy: „Cos to udělala?“ Žena odpověděla: „Had mě svedl, a tak jsem jedla.“

Tu řekl Hospodin Bůh hadovi: „Protože jsi to udělal, buď zlořečený mezi všemi krotkými i divokými zvířaty: Budeš se plazit po břichu a žrát prach po všechny dny svého života. Nepřátelství ustanovuji mezi tebou a ženou, mezi potomstvem tvým a jejím. Její potomstvo ti rozdrtí hlavu, zatímco ty budeš šlapat po jeho patě.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Ži 130,1-2.3-4.5-6a:6b-8 Odp.: 7

Odp.: U Hospodina je slitování, - hojné je u něho vykoupení.

Z hlubin volám k tobě, Hospodine, - Pane, vyslyš můj hlas! - Tvůj sluch ať je nakloněn - k mé snažné prosbě!

Odp.

Budeš-li uchovávat v paměti viny, Hospodine, - Pane, kdo obstojí? - Ale u tebe je odpuštění, - abychom ti mohli v úctě sloužit.

Odp.

Doufám v Hospodina, - duše má doufá v jeho slovo, - má duše čeká na Pána - více než strážce na svítání.

Odp.

Více než strážce na svítání - ať čeká Izrael na Hospodina, - neboť u Hospodina je slitování, - hojné je u něho vykoupení. - On vykoupí Izraele - ze všech jeho provinění.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý Pavel neměl život lehký ani pohodlný, a přece poslouvejme, kolik optimismu a důvěry si dovedl uchovat.

2. ČTENÍ 2 Kor 4,13-5,1 Věříme, a proto také mluvíme.

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři a sestry!

Protože máme téhož ducha víry, jak je řečeno v Písmu: ‚Uvěřil jsem, a proto jsem mluvil‘, věříme i my, a proto také mluvíme. Vždyť víme, že ten, který vzkřísil Pána Ježíše, vzkřísí s Ježíšem i nás a společně s vámi nás postaví před něho.

Všecko to se přece děje pro vás: čím více se totiž rozmnoží milost, tím větší počet lidí bude potom projevovat vděčnost k Boží oslavě.

A proto neklesáme na mysli. Tělo nám sice chátrá, ale duše se den ze dne zmlazuje, neboť nynější lehké břemeno utrpení zjednává nám nad každou míru věčnou tíhu slávy, protože nám neleží na srdci věci viditelné, ale neviditelné. Věci viditelné přece pominou, ale neviditelné budou trvat věčně.

Víme totiž, až bude stržen stan, v kterém tady na zemi bydlíme, že nám Bůh dá obydlí jiné. Ne dům udělaný lidskýma rukama, ale věčný v nebi.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 12,31b-32

Aleluja. Nyní bude vládce tohoto světa vypuzen, praví Pán; -
a já, až budu ze země vyvýšen, potáhnu všechny lidi k sobě. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Ve starozákonním čtení jsme slyšeli o manželské hádce mezi Adamem a Evou, v evangeliu slyšíme neuvěřitelnou zprávu, že Pán Ježíš měl trampoty také i s vlastní rodinou.

EVANGELIUM Mk 3,20-35 *Se satanem je konec.*

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš vešel do jednoho domu a znovu se shromáždil zástup lidu, takže se nemohli ani najíst. Jakmile o tom uslyšeli jeho příbuzní, vypravili se, aby se ho zmocnili; říkalo se totiž, že se pomátl na rozum.

Učitelé Zákona, kteří přišli z Jeruzaléma, tvrdili o Ježíšovi: ‚Je posedlý Belzebubem. Vyhání zlé duchy s pomocí vládce zlých duchů.‘

Zavolal si je a mluvil k nim v podobenstvích: ‚Jak může satan vyhánět satana? Je-li království v sobě rozdvojeno, takové království nemůže obstát. Je-li dům v sobě rozdvojen, takový dům nebude moci obstát. Jestliže satan vystoupil proti sobě a je rozdvojen, nemůže obstát, ale je s ním konec. Nikdo přece nemůže vniknout do domu siláka a uloupit jeho věci, jestliže toho siláka napřed nespoutá. Teprve potom mu dům může vyloupit.‘

Amen, pravím vám: Všechno bude lidem odpuštěno, hříchy i rouhání, kterých se dopustili. Kdo by se však rouhal Duchu svatému, nedojde odpuštění

navěky, ale bude vinen věčným hříchem.“ To řekl proto, že tvrdili: „Je posedlý nečistým duchem.“

Přišla jeho matka a jeho příbuzní. Zůstali stát venku a dali si ho zavolat. Kolem něho sedělo plno lidí. Řekli mu: „Tvoje matka a tvoji příbuzní se venku po tobě ptají.“

Odpověděl jim: „Kdo je má matka a moji příbuzní?“ A rozhlédl se po těch, kteří seděli dokola kolem něho, a řekl: „To je má matka a to jsou moji příbuzní! Každý, kdo plní vůli Boží, to je můj bratr i sestra i matka.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

SVĚTOVÁ PREMIÉRA MANŽELSKÉHO KRACHU

„Světová premiéra manželského krachu!“ Tak bychom mohli nazvat dnešní starozákonní čtení. Hned v prvním manželství je to tak, jak to bývá dodnes: „To ona je vším vinna!“ ukazuje první manžel na svou ženu. Je tu už zřetelná základní linie všech manželských hádek: jeden svádí vinu na druhého, nechtějí nést trampoty společně, nechtějí společně vyjít, co si spolu navařili. Tento první manželský krach měl už nespočetné reprízy, nesčetná opakování, a bude je mít stále. Tohle drama z manželského jeviště nikdy nezmizí. Někde to tak dramaticky neberou, že by pohádání manželů hned muselo znamenat ztrátu manželského ráje navždy. Říkají si, že manželství bez občasné hádky je jako polévka bez soli. Ještě dobře, když se kolem rozvaděné domácnosti dodržuje zásada diplomatů a politiků o nevměšování do vnitřních záležitostí. Kde se do rodinného sporu vloží tchyně a tetičky a babičky, tam se to spíš zhorší než zlepší. Manželé by se dávno už zase sami srovnali, ale příbuzní z toho dělají spor obou rodin a ten se už srovná přetěžko.

Jaké léčení, jakou terapii předepsal Hospodin rozhádaným manželům Adamovi a Evě? Vyhnal je z ráje, kde žili v blahobytu, ven do pustiny, kde třeli bídu. Tam na hádání neměli čas, když se chtěli uživit. Tohle by byla dobrá léčebná kúra pro mnohé rozhádané manžele: na měsíc je vyvézt někam doprostřed pustiny s barelem vody a bochníkem chleba. Adamovi a Evě tohle léčení zřejmě pomohlo: oba jsou v kalendáři jako svatí na den 24. prosince. Jsou tam jako symbol rozvaděných manželů, kteří se dokázali smířit, kteří se nerozvedli. Ono to na tom manželském bojišti vypadá různě. Někteří manželé dokážou z maličké příčiny udělat hotovou katastrofu a lavinu zkázy. A jiní naopak dovedou velkou havárii ukončit tečkou a vysmát se tomu.

Rodiče mladého kaplana, novosvěcence, se přišli podívat, kde bude jejich syn začínat. A při rozhovoru vypravovali starému panu faráři: „V našem manželství to také občas důkladně zaskřípalo. Ale moje žena uměla vždycky na pravé místo kápnout ten pravý olej a bylo po skřípání. To jsem třeba jednou přišel domů s rámem od bicyklu podpaží, kabát potrháný, nohavici urvanou, tvář samý škrábanec. Žena ustrnula: „Prosím tě, cos to dělal?“ A já se doznal: „Ale,

šla kolem taková kyprá blondýna, to vůbec nešlo neohlédnout se za ní, a tak jsem vlít s kolem do křoví.“ Čekal jsem hromobití, ale manželka jen trochu zrudla v obličeji a řekla: „Ty starý osle!“ A šla mi dát pusku a jiné šaty. Všechny ostatní komentáře si nechala pro sebe a já si to dodnes pamatuji. Někdy je mlčení výmluvnější a působivější než vodopád řečí.“

V Ježíšově rodině také nebyli ušetřeni rodinných malérů. A příčinou mrzutostí je právě on, Ježíš. Ježíš se podle jejich mínění chová pohoršlivě. Zbožní rabíni o něm dokonce tvrdí, že se spolčil s ďáblem. Jiní říkají, že se pomátl. Rodina má o něho strach, že to s tou zbožností přehání a doplatí na to. Mají strach i o sebe, o dobrou pověst celé rodiny. Co by lidé o nás řekli, že jsme nějakí fanatici! A tak se všichni vypraví, aby ho násilím odvedli domů. Znemožní mu veřejné kázání, a on za čas na to vše zapomene. Vráť se k tesařině, jeho učedníci k rybářskému řemeslu a bude pokoj. A tak příbuzní stojí venku. Možná, že se nemohli dovnitř protlačit pro množství lidí. Možná, že dovnitř ani nechtěli, vždyť tam seděl Ježíš společně s celníky, hříšníky a pohany, to přece není společnost pro slušnou rodinu.

A Ježíš ty hříšníky dokonce vyhlašuje za svou novou rodinu! Ježíš se nenechal znásilnit ani celou svou rodinou. Věděl, co je správné a držel se toho i proti vlastním příbuzným. Díky tomu jsme dnes i my, i my co tu jsme, součástí Ježíšovy nové rodiny. My obyčejní hříšníci, kteří nejsme andělé ani světci. Nás zve Pán i dnes ke společnému rodinnému stolu, nás nazývá svými bratry a sestrami: „Každý, kdo plní vůli Boží, je mi bratrem a sestrou.“ A jaká je ta vůle Boží, kterou máme denně plnit, to víme: abychom byli na lidi kolem sebe hodní, abychom nesváděli s Adamem vinu na druhé, ale abychom s maminkou toho kaplana pomáhali provinilcům nést její následky. Zkrátka: Abychom žili jako opravdová Boží rodina.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Poprosme Boha, aby dílo, které podle svých sil chceme vykonávat, se s Boží pomocí, k radosti a užitku nás všech, dařilo. Bože, prosíme tě o pomoc:

Aby mladí lidé uzavírali sňatky po dobré přípravě v kostele, a tak si otevřeli cestu k založení domova.

Aby rodiče dali své děti pokřtít, a tak jim otevřeli cestu k mravní výchově.

Aby všechny děti mohly chodit do vyučování náboženství, a tak se sprátelit s Pánem Ježíšem a vzdělávat ve víře.

Aby se mládež cvičila v sebevýchově při přípravě na svátost dospělosti.

Abychom v našich rodinách žili ve svornosti a vzájemné spolupráci.

Aby v neděli šli všichni členové rodiny společně do kostela a ke stolu Páně.

Aby naši nemocní umírali zaopatření svátostí nemocných.

V křesťanských rodinách vzbuzuj ochotu darovat Církvi nové kněze, řeholníky a řeholnice.

Bože, děkujeme ti, že nikdo z nás nemusí jít životem osaměle, že se můžeme podílet na aktivitě farního společenství a sloužit tak civilizaci lásky v duchu evangelia Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Prorok Eliáš vášnivě bojoval za víru v jednoho universálního Boha Jahve, stvořitele světa a dárce života. Neohroženě se stavěl proti dobové módě kultu boha smrti, kanaánského Baala. Baalovi životy obětujete, kdežto Jahve život dává a zachraňuje, to nám zdůrazňuje i dnešní první čtení.

Nebo:

Následující úryvek hovoří o ztrátě, o soucitu, o důvěře a o Boží moci. Těžce nemocný chlapec ztrácí život, vdova tak ztrácí syna a snad i důvěru v Boží moc a milosrdenství. Eliáš žádá vdovinu důvěru, víru, která je silnější než smrt a přimlouvá se pak u Hospodina, který chlapci navrátí život. Povšimněme si také cesty, kterou urazila víra chlapcovy matky: dvakrát v úryvku nazývá Eliáše Božím mužem, poprvé je v tom oslovení spíše strach, odtažitost a nedůvěra, podruhé, když poznala, že skrze Eliáše se projevuje sám Bůh, je to vyznání víry.

1. ČTENÍ 1Král 17,17-24 *Pohled', tvůj syn je živ!*

Čtení z první knihy Královské.

Jednoho dne onemocněl syn vdovy, u které Eliáš bydlel. Jeho nemoc byla tak těžká, že vydechl duši. Tu řekla matka Eliášovi: „Co mi chceš, muži Boží? Přišel jsi ke mně, abys mně připomněl mou vinu a usmrtil mi syna?“

Eliáš odpověděl: „Dej mi svého syna!“ Vzal ho z jejího klína, odnesl do horní světnice, kde bydlel, uložil ho na svoje lůžko a vzýval Hospodina: „Hospodine, můj Bože, stihneš neštěstím i tuto ženu, u níž jako host přebývám, že dáváš jejímu synu zemřít?“ Pak se třikrát natáhl po délce přes dítě a vzýval Hospodina: „Hospodine, můj Bože, prosím tě, ať se vrátí duše tohoto dítěte do něho!“

Hospodin vyslyšel Eliášovu prosbu a duše se vrátila do dítěte, i ožilo. Eliáš vzal dítě a přivedl je z horní světnice dolů do přízemí a odevzdal ho matce se slovy: „Pohled', tvůj syn je živ!“

Žena řekla Eliášovi: „Teď tedy vím, že jsi muž Boží a že Boží slovo v tvých ústech je pravdivé!“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Ži 30,2+4.5-6.11+12a+13b Odp.: 2a

Odp.: Chci tě oslavovat, Hospodine, - neboť jsi mě vysvobodil.

Chci tě oslavovat, Hospodine, - neboť jsi mě vysvobodil, - nedopřál jsi, aby se nade mnou radovali moji nepřátelé. - Hospodine, z podsvětí jsi vyvedl mou duši, - zachovals mi život mezi těmi, kteří do hrobu klesli.

Odp.

Zpívejte Hospodinu, jeho zbožní, - a vzdávejte díky jeho svatému jménu! - Vždyť jeho hněv trvá chvíli, - ale jeho laskavost po celý život, - zvečera se uhostí pláč, - zjitra však jásoť.

Odp.

Slyš, Hospodine, a smiluj se nade mnou, - pomoz mi, Hospodine! - Můj nářek jsi obrátil v tanec, - Hospodine, můj Bože, chci tě chválit navěky!

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý apoštol Pavel ví, že Kristovo učení je Božího původu, že je to Boží zjevení. Poslouchejme, jak o tom přesvědčuje své skeptické posluchače.

Nebo:

Tak jako Eliáš nekonal skutky sám ze sebe, ale Boží mocí, i svatý apoštol Pavel prohlašuje: „Evangelium, které jsem vám hlásal, není dílo lidské.“ Ani to, co se v Pavlově životě událo, není lidské dílo: z pronásledovatele Šavla se stal Pavel, apoštol národů, z horlivého žida horlivý hlasatel radostné zvěsti o Kristu. Dnešní úryvek nás vede ke spolehnutí se na Boha, k odevzdání se mu, on sám bude jednat. Tři roky strávil Pavel poznáváním Krista v modlitbě. Necháává Boha, aby ho on sám připravil na službu, ke které ho vyvolil a povolal.

2. ČTENÍ Gal 1,11-19 Zjevil mi svého Syna, abych o něm kázal radostnou zvěst pohanům.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galat'anům.

Prohlašuji vám, bratři a sestry, že evangelium, které jsem vám hlásal, není dílo lidské: já jsem ho nepřijal ani se mu nenaučil od nějakého člověka, ale ze zjevení Ježíše Krista.

Slyšeli jste přece, jak jsem se kdysi choval, když jsem byl ještě židem: pronásledoval jsem Boží Církev, že to přesahovalo všechny meze, a snažil jsem se ji zničit. V horlivosti pro židovství jsem ve svém národě předstíhoval mnoho svých vrstevníků, protože jsem byl daleko více než oni zaujat zvyklostmi po předcích.

Bůh si mě však už v lůně mé matky vybral a svou milostí povolal a rozhodl, že mi zjeví svého Syna, abych o něm kázal radostnou zvěst pohanům. Neradil jsem se hned s lidmi ani jsem nešel nahoru do Jeruzaléma k těm, kteří byli apoštoly přede mnou. Odešel jsem do Arábie a pak se zase znova vrátil do Damašku. Za tři roky potom jsem se odebral do Jeruzaléma, abych z vlastní zkušenosti poznal Petra, a pobyl jsem u něho patnáct dní. Z ostatních apoštolů jsem však viděl jen Jakuba, bratra Páně.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Lk 7,11-17

Aleluja. Veliký prorok povstal mezi námi, -
Bůh navštívil svůj lid. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Na pozadí starozákonního vyprávění o Eliášovi se v evangeliu ukazuje, že Ježíš je vskutku Pán života a smrti, zvěstovatel Boha, milosrdného Otce.

Nebo:

Novozákonní příběh jakoby naschvál oživuje událost starozákonní, naplňuje ji však nově: Kristus se zjevuje ne jako pouhý prostředník, ten, kdo se u Boha přimlouvá, ale jako sám Bůh, jenž má moc navrátit život: „Mládenče, pravím ti, vstaň!“ Ježíš je milosrdný a soucitný Bůh, přichází ke každému osobně a přichází pro všechny.

EVANGELIUM Lk 7,11-17 *Mládenče, pravím ti, vstaň!*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Ježíš šel do města - jmenovalo se Naim. Šli s ním jeho učedníci a velký zástup. Když se přiblížil k městské bráně, vynášeli právě mrtvého; byl to jediný syn, a jeho matka byla vdova. Z města ji doprovázel velký zástup.

Když ji Pán uviděl, bylo mu jí líto a řekl jí: „Neplač.“ Přistoupil k márám a dotkl se jich. Ti, kdo je nesli, se zastavili. Řekl: „Mládenče, pravím ti, vstaň!“ Mrtvý se posadil a začal mluvit. Ježíš ho vrátil jeho matce.

Všech se zmocnila bázeň, velebili Boha a říkali: „Veliký prorok povstal mezi námi“ a „Bůh navštívil svůj lid!“ Tato zpráva o něm se roznesla po celém Judsku i po celém okolí.

Slyšeli jsme slovo Boží.

KRISTOVY ZÁZRAKY A NAŠE VÍRA

Za Kristových časů byly zázraky oporou víry a legitimací kazatele. Jsou i dnešnímu křesťanu, mám na mysli především mladou generaci, oporou víry? Čím méně se v zázraky věří, tím více se toho slova používá. O zázracích čte kdekdo v novinách: píší o zázracích moderní vědy a techniky, o chirurgovi se zázračnými rukama, a na poslední stránce novin jen zázrakem zvítězila Dukla ve fotbalovém utkání. Zázrak proto dnešního člověka nijak nevyvede z míry. Kdyby stálo v novinách, že někdo vzkřísil mrtvého, zauvažoval by, že měl asi dobře zařízenou resuscitační stanici a zda použil masáže nebo transplantace srdce.

Mladé generaci mluvit o zázracích v teologickém slova smyslu, znamenalo by leda ztížit jim přístup k víře. Zázraky by jim nebyly oporou víry, ale pohoršením. My ze starší generace si uchováme svou víru, jak jsme v ní byli vychováni a vyučeni. Tyto věci nám zpravidla nejsou obtíží, ledaže to sem tam někdo přežene a vidí v nich samu podstatu víry: pídí se neúnavně jen po zázracích a je ochoten uvěřit kdejaké zprávě lidové šeptandy, že tam nebo onde se stal zázrak, že se tam zjevila Panna Maria. Tím se ovšem cesta ke křesťanství neusnadňuje, ale komplikuje, protože mnozí se domnívají, že v tom je opravdu podstata křesťanství a charakteristický znak katolictví.

Kdyby dnes přišel Kristus Mesiáš a dělal zázraky, o kterých čteme v Bibli, co by způsobily? Obrácení lidstva? Kdyby rozmnožil chleby, měl by nejspíš na krku vyšetřování, zda má povolení k zavádění velkovýroby. Kdyby utišil bouři na moři, pídili by se po něm agenti všech velmocí a odvezli ho někam do vojenské laboratoře, aby jim připravil moderní válku. Jenže Kristus by takové zázraky dnes nedělal. On jimi tenkrát odpovídal na konkrétní situaci, bídu a trápení lidí kolem sebe a pomáhal jim. Problém naší generace není nedostatek chleba, ale jeho špatné rozdělení lidem. Kristovy zázraky nejsou podstatou jeho zvěsti. Ta je jinde. Ověřme si to třeba na vzkříšení vdovina syna v Naimu. To nejdůležitější není vzkříšení vdovina synka, on za čas přece jen zase umřel a jeho maminka umřela také a my také dál umíráme, jádro této události je v prosté větě, která může snadno uniknout naší pozornosti: „Když ji Pán uviděl, bylo mu jí líto.“

Jádrem Kristova evangelia není překračování přírodních, tj. Božích zákonů. Je to poselství o lásce, o tom, že Bůh má soucit s člověkem a jeho trápením. Proto kdyby Kristus dnes znovu přišel viditelně na svět jako Mesiáš, vystihl by, který největší zázrak bychom dnes všichni potřebovali: Myslím, že budete souhlasit, že největším zázrakem a také nejpotřebnějším by bylo, kdyby Kristus oživil zmrtnělé a zkamenělé srdce lidí. Kdy by byli schopni se mít rádi, být na sebe laskaví, být k sobě navzájem slušní, být družní a pozorní jeden k druhému, vyléčení lidského srdce, aby si lidé mohli navzájem věřit. Jenže tento zázrak uložil Pán vykonat nám, každému osobně. Stanovil, že jeho provedení je poznávacím znamením křesťanů: „Podle toho pozná svět, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhému.“ Otázka, kterou ti Kristus dnes klade, tedy

zní: „Provedl jsi ten zázrak na sobě?“ Máš rád své bližní? Ty doma, i ty co máš kolem sebe v práci?

A ty stojíš a říkáš si možná v duchu? Copak o to, já to uznávám, že je to největší a nejhezčí věc, mít rád a tak dále, ale zrovna u nás doma to nějak valně na tento zázrak nevypadá. Moje žena bývá často protivná, že to nejde dál. Můj muž je takový, že bych kolikrát od něj nejraději utekla. U nás to nejde. A v práci mám taky smůlu: to byste museli znát s jakými lajdáky a nepřejícími a venkonce zlími lidmi musím dělat. U mne to zkrátka nejde mít rád bližní kolem sebe. Jenže láska začíná teprve tam, kde nedostatky druhého vidíme. Taková „láska“ v uvozovkách, kde lidé jsou jeden do druhého slepě zahleděni a nevidí nalevo, nevidí napravo, to je zamilovanost, to jsou líbánky, to jsou lidé v transu či v hypnóze. To není přirozený stav.

Přirozený stav začíná, až ona za chvíli po svatbě si všimne, že ten její protivně potahuje nosem, až začnou vidět chyby, nedostatky a lidské slabůstky jeden na druhém. Tady začíná místo pro tvou lásku: vidět nedostatky druhého a mít s ním soucit. Vidět, co je na tom druhém odumřelé, jako Kristus viděl vdovina synka mrtvého a je ti toho člověka líto právě proto, že mu toto a ono schází, právě proto, že není dokonalý, že potřebuje tvou pomoc. Tady začíná ten velký zázrak, který se jmenuje láska lidí mezi sebou. Není to tedy překážka lásky, když lidé kolem tebe mají chyby, ale naopak: podmínka k tomu, abys je mohl mít účinně rád. Láska to je obětování sebe druhému.

To, co se bude dít za chvíli u oltáře a co se děje neděli co neděli před našimi zraky, to je také oběť a také oběť lásky. Ten, který se tu za nás a pro nás obětuje, aby nám dal nového ducha do všedních dnů, ten by nám mohl říkat: „Ty mně dlužíš uctívou modlitbu, ty mě dlužíš za ten týden moc věcí, cos měl udělat a neudělal a cos neměl dělat a přece jsi dělal.“ A jak na to Ježíš odpovídá? Obrací se ke všem se slovy: „Hle, já jsem beránek, který snímá vaše hříchy.“ Vidíš, toto je podstata křesťanské lásky, být beránkem, který snímá hříchy. Srovnej si tedy při této oběti krok s Kristovou láskou a odcházej domů s radostí, že to, co neseš každodenně, břemena toho druhého vedle sebe, je totéž, co dělá Pán. Že tak naplňuješ zákon Kristův.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Obraťme se nyní k Bohu, zdroji lásky, k původci života a prosme ho:

Za všechny lidi na světě, kteří rozhodují o osudech světa, aby nevolili cestu násilí, ale cestu rozvahy.

Aby podporovali cesty k míru a dorozumění.

Modleme se za všechny kněze a laiky, kteří hlásají evangelium, aby našli pravá a přesvědčivá slova.

Modleme se za lidi, kteří ztratili blízkého člověka, aby neztráceli ze zřetele výhled na budoucí setkání v Božím království.

Modleme se za nás, zde přítomné, abychom si odnesli do denní práce pohodu mysli a sílu k nesení břemen svých bližních.

Za nová povolání ke kněžství: povolej mladé muže, kteří by s Církví slavili svátostná tajemství.

O to tě, náš Bože, prosíme, skrze Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Nebo:

Prorok Eliáš se s důvěrou modlil a jeho prosba byla vyslyšena. Podobně jako on se i my obraťme k Pánu a volejme:

Za všechny křesťanské církve, aby v nich Duch svatý působil a přiváděl je k jednotě.

Za kazatele, biblisty a za všechny, kterým je svěřen úkol vykládat lidem Písmo.

Za uspokojivé řešení závažných problémů lidstva: zmírnění chudoby, zachování životního prostředí a za mír a bezpečí na celém světě.

Za lidi, kteří ztratili naději a perspektivu, aby zaslechli mocné Boží slovo volající k životu.

Za všechny pochybující, aby mohli zažít, že Boží slovo je pravdivé.

Za ty, kdo ztratili své blízké, a za všechny trpící, kteří potřebují slyšet slovo útěchy.

Za naše drahé, kteří už překročili práh smrti, aby směli vejít do života věčného.

Za ty, kterým jsme ublížili, i za ty, kteří ublížili nám, abychom jedni u druhých našli odpuštění a přijetí.

Pane, ty stojíš na straně života. Změň osud lidí, kterým život nepřináší mnoho důvodů k radosti, a vyslyš naše prosby, abychom tě mohli všichni společně chválit nyní i na věky věků. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Bože, shlédni na naši službu, přijmi tyto dary a dej, ať tím, co s láskou dáváme, naše láska roste. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 2. PRO NEDĚLE V MEZIDOBÍ

Tajemství vykoupení

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

- V:** Vzhůru srdce.
O: Máme je u Pána.
V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.
O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky. Neboť ty ses smiloval nad lidstvem, když zabloudilo, a dals nám svého jednorozeného Syna: stal se člověkem a narodil se z Panny, svým křížem nás vysvobodil ze smrti a svým vzkříšením nám dal život věčný. Skrze něho tě chválíme a se všemi nebeskými zástupy zpíváme píseň o tvé slávě a voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ ŽI 18,3

Hospodine, má skálo, mé útočiště, zachránce můj! Můj Bože, ochrano má!

Nebo: 1 Jan 4,16

Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Prosíme tě, milosrdný Bože, dej, ať nás léčivé působení této svátosti zbavuje špatných sklonů a přivádí k tomu, co je správné. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

O ozdravujících účincích moře nebo hor, k nimž se přiblížíme, o prospěšnosti slunečních paprsků, které nás na jaře zahřívají, nemáme většinou pochyb. Ale co pro nás znamená blízkost Pána Ježíše? Evangelium popisuje velmi střízlivě a prostě Ježíšovo setkání s hříšníky u stolu. A přece jasně dokládá, že tato setkání měnila životy lidí, osvobozovala je od hříchu a naplňovala je novou skutečností. Mělo by to v nás vyvolat velmi živou otázku: Co pro mne znamená přiblížení se k Ježíši při mši svaté? Při svatém přijímání? V modlitbě? Ve společenství těch, kdo jsou kdekoli shromážděni v jeho jménu, a on je, jak slíbil, uprostřed mezi nimi? Počítám s jeho uzdravující mocí? Věřím, že tato přiblížení mohou naplňovat a změnit můj život? Nebo stále žádám od Krista to a ono, jako kdyby mi vlastně nic nedal?

K ZAMYŠLENÍ C

Při dnešní liturgii jsme slyšeli o dvojím probuzení k životu. Totiž syna vdovy, u které bydlel prorok Eliáš, a jediného syna vdovy z města Naim. Oba mládenci museli po této úžasné zkušenosti vlastní smrti a vzkříšení jednou znovu zemřít, zakusili však, co to znamená přemoci smrt. Prostřednictvím proroka Eliáše a dotekem Ježíše, Božího Syna, na sobě poznali mocné Boží

jednání. Setkali se s Vítězem nad smrtí! Jsem přesvědčen, že s umíráním byli v životě konfrontováni ještě mnohokrát až ke zmíněné chvíli vlastní smrti, vždyť to je úděl každého člověka, ale ona zkušenost daru Života byla vždycky silnější! Věříme a doufáme v tento Život víc než ve smrt?